

برده از یادم

مجموعه ترانه‌ها و تصنیف‌های بانوی موسیقی ایران
صحت با تیر پور باب

مهران حبیبی نژاد

انتشارات بال سو

۱۳۹۵

سرشناسه	:	حبیبی نژاد، مهران، ۱۳۵۰ - ، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	:	بردی از یادم: مجموعه ترانه‌ها و تصنیف‌های بانوی موسیقی ایران (عصمت باقرپور بابلی) /... مهران حبیبی نژاد.
مشخصات نشر	:	تهران: بال سو، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۲۵۰ ص.: مصور (رنگی)، عکس؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۴۷۰-۱۶-
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	:	دلکش، ۱۳۰۴ - ۱۳۸۳.
موضوع	:	ترانه‌های ایرانی -- قرن ۱۴ -- مجموعه‌ها / موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- مجموعه‌ها
موضوع	:	ترانه‌های ایرانی - پارسیون / موضوع: زنان آوازخوان - ایران
رده بندی کنگره	:	۱۳۸۴ ت ۲/۴ PIR ۴۰۹۹ رده بندی دیویی ۸۱/۰۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۰۵۴۹۳۲

بردی از یادم

مجموعه ترانه‌های عصمت باقرپور بابلی (دلکش)

مهران حبیبی نژاد

شابک: ISBN: 978-600-6470-16-0

انتشارات بال سو: 1395

چاپ اول / شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه * تلفن: 09335481365 - 09125431365

گزینش و اجرای جلد: امیرحسین حبیبی نژاد

Gmail: balsoo2010@gmail.com

balsoo.balogfa.com

چاپ و صحافی: ندای ایران

فهرست مطالب

۷.....	فهرست ترانه ها	☐
۱۵.....	پیش از آمد.....	☐
۱۹.....	زنای بخش.....	☐
۲۵.....	کلام ترانه ها.....	☐
۲۱۶.....	آفرینشگران توانا ها این مجموعه در قالب تصویر.....	☐
۲۳۹.....	نمایه.....	☐
۲۵۰.....	منابع.....	☐

فهرست قرآنها

- آتش جان..... ۲۵
- آتش کاروان..... ۲۶
- آرزو..... ۲۸
- آینه آسه - پرسون پرسون..... ۲۹
- آشفته (پنو اسپام توام)..... ۳۰
- آمدم..... ۳۱
- آمد نوبهار (نشار)..... ۳۲
- آواز دلکش..... ۳۶
- آه بی اثر..... ۳۸
- آی بانو..... ۳۹
- آی ربابه جان..... ۴۱
- از ما گذشت..... ۴۲
- اشک سپهر..... ۴۳
- اشک و آه..... ۴۴
- افسانه..... ۴۶
- افسانه وفا..... ۴۷
- افسرده دل..... ۴۸
- او نیامد (انتظار)..... ۵۰
- ای امید جان..... ۵۱

- ۵۲..... ای کاش..... -
- ۵۳..... با خیال تو..... -
- ۵۴..... بازگشته..... -
- ۵۵..... باغ و چمن..... -
- ۵۷..... بُت ساز..... -
- ۵۸..... بخوابی نخواهی..... -
- ۶۰..... بدرقه..... -
- ۶۱..... بر تن حافظ..... -
- ۶۲..... بری از دم..... -
- ۶۳..... بس کن..... -
- ۶۴..... بشنو این نغمه..... -
- ۶۶..... بگو که هستی؟..... -
- ۶۷..... بنده عشق..... -
- ۶۸..... بوسه جام..... -
- ۷۰..... بوسه وی..... -
- ۷۲..... به پاس محبت..... -
- ۷۳..... به خاطر تو..... -
- ۷۵..... به کنارم بنشین..... -
- ۷۷..... بی قرار..... -
- ۷۹..... پایان..... -
- ۸۱..... پر بسته..... -
- ۸۳..... پشیمان شدم..... -
- ۸۴..... پیمانه..... -

- ۸۵.....تا هستم بیا..... -
- ۸۷.....تنها منشین (آمد آمد)..... -
- ۸۹.....تنهای تنها مانده‌ام..... -
- ۹۱.....تنهایی..... -
- ۹۳.....ثمر گل‌ها..... -
- ۹۵.....جام طلا (سحر که از کوه بلند)..... -
- ۹۶.....جدای..... -
- ۹۷.....جهان زیبا..... -
- ۹۸.....چرا؟..... -
- ۹۹.....چرا نگفتی..... -
- ۱۰۰.....چه بگویم؟..... -
- ۱۰۱.....حکایت دل..... -
- ۱۰۲.....خاطرات گذشته..... -
- ۱۰۳.....خاکستر من..... -
- ۱۰۴.....خوش‌ترین شب..... -
- ۱۰۶.....داغ لاله..... -
- ۱۰۸.....در سکوت شب..... -
- ۱۰۹.....دستم به دامانت..... -
- ۱۱۰.....دل خونین..... -
- ۱۱۱.....دلدار..... -
- ۱۱۳.....دلدار عاشق..... -
- ۱۱۴.....دل شیدا..... -

- رباغیات خیام (دوصدایی) ۱۱۵
- رعنا جان ۱۱۶
- رفتی ۱۱۸
- رفتی و رفتم ۱۱۹
- رقص گیسو ۱۲۱
- رقص مشتری ۱۲۳
- رقص نگاه ۱۲۴
- روز بی فدایی (غم جدایی) ۱۲۵
- رویان شاعر ۱۲۶
- رویای شیرین ۱۲۸
- زاری هجر ۱۲۹
- ساده‌ام من ۱۳۱
- ساز شکسته ۱۳۲
- ساقی ۱۳۳
- سایه لرزان ۱۳۵
- ستاره سهیل ۱۳۶
- سرباز وطن ۱۳۷
- سعی باطل ۱۳۹
- سفر کرده ۱۴۰
- شب تنهایی ۱۴۱
- شد بهار ۱۴۲
- صلاهی عشق ۱۴۳

۱۴۴.....	طعنۀ یار.....	-
۱۴۶.....	عاشقم من.....	-
۱۴۸.....	عشق منی.....	-
۱۴۹.....	عمر بی حاصل.....	-
۱۵۰.....	غم رسوایی.....	-
۱۵۲.....	غم‌غای هستی (آشفته حالی).....	-
۱۵۳.....	رغ از دیگران.....	-
۱۵۵.....	سینه.....	-
۱۵۶.....	فریاد عشق.....	-
۱۵۸.....	قایقران.....	-
۱۵۹.....	قسمت من (۱).....	-
۱۶۰.....	قسمت من (۲).....	-
۱۶۱.....	قصه بی حاصل (دل غافل).....	-
۱۶۲.....	قصه گو.....	-
۱۶۴.....	قهر عاشق.....	-
۱۶۶.....	کت کت شلوار.....	-
۱۶۷.....	کرشمه پری.....	-
۱۶۸.....	کلبۀ من.....	-
۱۶۹.....	کودکی.....	-
۱۷۰.....	کولی‌ها.....	-
۱۷۱.....	گل خشک.....	-
۱۷۲.....	گمراه.....	-
۱۷۴.....	گنه کار.....	-

- ۱۷۶..... گوشه گیر..... -
- ۱۷۸..... لاله خونین..... -
- ۱۷۹..... ما را بس..... -
- ۱۸۱..... مرد خدا..... -
- ۱۸۲..... مریم جان..... -
- ۱۸۴..... مکتب وفا..... -
- ۱۸۵..... من به بند افسونم..... -
- ۱۸۷..... من تو را می خواهم..... -
- ۱۸۸..... من گرفتار..... -
- ۱۸۹..... موسم دس..... -
- ۱۹۰..... مهمانت کنم..... -
- ۱۹۱..... می روی؟..... -
- ۱۹۲..... می گذرم..... -
- ۱۹۳..... نا امید..... -
- ۱۹۴..... نازنین..... -
- ۱۹۵..... نازنین من..... -
- ۱۹۷..... ناله دل..... -
- ۱۹۹..... ناله نی..... -
- ۲۰۱..... نقش تو..... -
- ۲۰۲..... نگران..... -
- ۲۰۴..... نوای دل..... -
- ۲۰۶..... نهال من..... -
- ۲۰۷..... وای از تنهایی..... -

- ۲۰۹..... هستی سوز -
- ۲۱۰..... هو آلا -
- ۲۱۱..... یادت می آید -
- ۲۱۲..... یاد من کن -
- ۲۱۴..... یار وفادار -
- ۲۱۵..... یا یار -

www.ketab.ir

ترانه ها و تصنیف ها یکی از تاثیرگذارترین انواع ادبی در مبحث شعر و شاعری به حساب می آیند. در واقع ترانه تلفیقی از کلام و آهنگ است که در بردارنده شور و احساس درونی یک شاعر است که او خود در مواجهه با زندگی و مسائل پیرامونی خود و همנוعان خود با واژه ها به تصویر می کشد. این تصویر گاه فضایی عاشقانه دارد که ممکن است در هجر یا وصال یار بیان شود. گاهی میثاقی را به ارمغان می آورد؛ گاه از یأس و ناامیدی شکوه سر دهد و گاه از درد و الم سخن می گوید و گاهی مهری را بر دل می نشاند و شادی را نثار انسان می کند و بسیاری از موضوعات دیگر که بر اساس حقایق زندگی از ذهن خلاق و پویای شاعر به بیرون تراویده می شود.

ترانه سرایان و آهنگ سازان به مقتضای حال و مقام خود و براساس شرایط اجتماعی، تاریخی، فرهنگی، مذهبی، سیاسی و... جایگاه خود را در آن زندگی می کنند، دست به خلق و آفرینش آثاری می زنند که اگر این آثار به نسل بعدی انتقال یابد، آنان خاصی تعلق نداشته باشد حتی در ادوار طولانی به عنوان گنجینه ای در ذهن و جان مردم نقش می بندد. اما چگونه یک اثر هنری (تصنیف و ترانه) جاودانه می گردد؟ در این مردمان نسلهای دیگر را نیز می رباید.

یک اثر مشترک با عواملی چون: آهنگ ساز، ترانه سرا، خواننده و البته نوازنده ها خلق می شود. در چند دهه ی گذشته، نقش اول خلق اثر را آهنگ ساز ایفا می کرد. یعنی ابتدا ملودی و آهنگ درباره موضوعی در ذهن آهنگ ساز شکل می گرفت و به صورت نت بر کاغذ نقش می بست و بعد از ترانه سرا خواسته می شد که بر اساس آن ملودی و آن حس و حال شعری بسراید تا نت ها جان بگیرند و این جانبخشی با ساز نوازنده ها و در نهایت خواننده ای تکمیل می گردید و با اجرای او این اثر خلق می شد. همسو شدن و همدلی این سه رکن اصلی و

وحدت حال و مقام آنها به آن اثر جاودانگی می بخشید و چون از دل بر می آمد به زیبایی بر دل ها هم می نشست.

مقصود از بیان این مطلب اهمیت ویژه یک آهنگ ساز در خلق یک ترانه است که نام آهنگ ساز کمتر مورد توجه مردم قرار می گیرد و در کشور ما هر ترانه ای را با نام خواننده ی آن می شناسند. اما اگر ملودی زیبای آن با حس خروشان آهنگ ساز و واژه های نافذ شاعر تلفیق نگردد اثری مانا متولد نخواهد شد و همینطور باید گفت که خواننده ی قابل و توانا آن را اجرا نکند، فرجامی نخواهد داشت. نگارنده خواسته است با بیان این مطلب اهمیت آهنگ ساز و ترانه سرا را در این سطور بیان کند تا دوستداران موسیقی و علاقه مندان به صدای بسیاری از این خوانندگانی تاثیر و امل دیگر یک اثر فاخر هنری را بیش از پیش حس کنند.

امروزه شیوه ی مدح و ستایش و ترانه در بسیاری از مواقع عکس شیوه ی گذشته است، یعنی آهنگ سازان سعی می کنند بر روی شعر و ترانه های سروده شده، آهنگ بسازند. به نوعی آهنگ ساز مجبور می شود بر اساس مضامین و حس و حال شاعر آهنگ یا یک ملودی را خلق کند. گرچه با این شیوه هم آثار فاحری آفریده شده است، اما بعضا مشاهده می شود که بسیاری از ملودی ها و گوشه های دستگاهی با مضمین شعر مطابقت ندارد که وارد شدن به آسیب شناسی این مبحث در این مقال نمی گنجد. باید به مجموعه دیگری موکول شود تا اساتید فن به نقد آن بپردازند.

این نکته گفتنی است و شاید شما دوستداران موسیقی با نگرنده هم عیب دیده باشید که ما با موسیقی چند دهه ی گذشته بیش تر عجین هستیم تا موسیقی کنونی. و از گوش دادن به آن ها لذت می بریم و بسیاری از تصنیف ها و ترانه ها در ذهن خاطر ما نقش بسته و همواره زمزمه می کنیم. در این جا یکی از دلایل را می توان به نقش اصلی آهنگ ساز در خلق یک اثر جست و جو کرد که یک قطعه با حس واقعی، بی ریا و بدون چشم داشت به هر چیز مادی خلق می شده است، حسی که از جان و دل بر می آمد و نشأت گرفته از یک اعتقاد پاک درونی بود که تجلی می کرد و به صورت ملودی و نت بر جان آهنگ ساز نقش می بست. پس حس

یک آهنگ ساز می تواند یکی از دلایل مهم ماندگاری و جاودانگی یک اثر باشد که در سطور بالا بیان شده است .

ترانه هایی که پیش رو دارید، در زمره آثاری است که هر کدام در مقطعی از زمان خاطره ای را برای شما هنر دوستان رقم زده است. ترانه هایی که توسط بزرگان موسیقی ایران خلق شده که هر یک از آن ها صاحب سبکی بوده اند و تاثیر شگرفی در تاریخ موسیقی ایران بر جای گذاشته اند و این آثار حاصل سالها تلاش بی وقفه ی آن ها در همنوایی با مردم سرزمین شان بوده است.

اینک این آثار با نام خواننده ی این ترانه ها (بانو دلکش) تقدیم شما علاقه مندان شعر و موسیقی می گردد ..

بانو دلکش یکی از خوانندگان است که آواز او در موسیقی ایران در ردیف برترین هاست . نگارنده سعی کرده است تا بسیاری از ترانه های اجرا شده ی ایشان را در این دفتر گرد آورد تا علاقه مندان به موسیقی اصیل ایرانی بر آن بهره مند گردند.

این دفتر با عشق و علاقه به هنرمندان و هنرپهوان موسیقی ایران زمین پژوهش و تدوین گردیده است و در راستای تالیف و تدوین مجموعه ی موسیقی دانان ایرانی جای می گیرد. همه ی ترانه ها (به جز تعداد معدودی) با شناسنامه شامل تنظیم گردیده و بسیاری از آن ها بازنوایی مجدد شده است تا متن از بروز برخی اغلاط واره ای که در برخی منابع مشهود است، بر حذر باشد.

امید است این دفتر اقبال نظر داشته باشد و خوش ترین خاطرات و لحظات زندگی را در نظر دوستداران یادآور باشد.

با احترام

مهران حبیبی نژاد

تهران - پاییز ۱۳۹۴